

9. Тоцька Л. О. Методичні засади удосконалення вокальної підготовки майбутніх учителів музики : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.02 / Тоцька Людмила Олексіївна. – К., 2009. – 271 с.

10. Флоренский П. А. У водорозделов мысли / П. А. Флоренский. – М. : Правда, 1990. – 447 с.

11. Rogers C. On Becoming A Person: A Therapist's View of Psychotherapy / Carl Rogers. – Boston : Houghton Mifflin, 1961. – 420 p.

УДК 004.032.6:78.071.5].001(045)

Барицька О. А.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПАНУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У МУЗИЧНОМУ НАВЧАННІ

В статтє представлен ретроспективний анализ зарубєжних исследований в области музыкального компьютерного обучения, рассмотрено сущностное наполнение понятия мультимедиа, осуществлен обзор существующих направлений использования технологий мультимедиа в музыкальном образовании.

Ключевые слова: мультимедиа, музыкальные компьютерные технологии, мультимедийные технологии.

The article presents a retrospective analysis of international research in the field of computer music training review the essential concept of multimedia content, review of existing technologies for applying multimedia in music education.

Keywords: multimedia, music computer technology, multimedia technology.

Важливою ознакою сучасного суспільства є його глобалізація та суцільна інформатизація, яка переформатовує усі світові процеси розвитку, галузі науки, сфери людського буття.

Ефективне застосування мультимедійних засобів в мистецькій освіті викликає сьогодні неабияке зацікавлення з боку науковців, учасників процесу фахової мистецької підготовки.

Взаємодія музичного та мультимедійного мистецтва забезпечує безперервний саморозвиток студента за умов його особистої активності, спонукає до створення оригінального нового, неповторного продукту за допомогою мультимедійних технологій, сприяє формуванню пізнавальної самостійності, творчої активності майбутніх фахівців [1].

Тому ефективне використання технологій мультимедіа у сучасній мистецькій освіті, потребує сьогодні вироблення адекватної стратегії впровадження означених технологій у процес фахової підготовки майбутніх учителів музики.

Проблемам використання комп'ютерних технологій у вітчизняній мистецькій освіті присвятили праці В. Луценко, І. Гайденко, Н. Белявіна, К. Фадєєва, О. Бордюк, Ю. Дворник, А. Бондаренко, Н. Новикова, Л. Покровщук, О. Чайковська. Великий інтерес викликала означена проблема і у зарубіжних науковців (І. Красільников, І. Саукова, Т. Линник, Т. Абрашитова, А. Бороздін, Н. Меньшикова).

Проте проблема впровадження мультимедійних технологій як ефективного засобу фахової підготовки розглянуто недостатньо. Не є вичерпним також аналіз напрямків використання мультимедіа у мистецькій освіті, що позначається на ефективності їх опанування.

Метою нашої статті є висвітлення сутнісного наповнення поняття мультимедіа, огляд існуючих напрямків використання технологій мультимедіа у музичній освіті.

Історія комп'ютеризованого навчання почалася тоді, коли в США, в кінці 1950-х років, з'явилися перші автоматизовані навчальні системи. Вже до 1960 р. у США було випущено велику кількість програм, що охопили практично всі вузівські навчальні дисципліни, в тому числі і предмети, які вивчаються на мистецьких факультетах [2, с.24].

Зарубіжні експерименти 1980-х років підтвердили ефективність нової навчальної технології, а також дали позитивну відповідь на питання про доцільність використання комп'ютера в музичному навчанні, внаслідок чого комп'ютерне навчання починає розглядатися як педагогічна технологія.

Перерахуємо основні напрямки досліджень зарубіжних науковців восьмидесятих років минулого століття в галузі комп'ютерного навчання: Дж. Арвейлер – практичні поради щодо навчання студентів створення музики на комп'ютері; канадські вчені Р. Вуд та П. Дж. Клементе – проектування навчальних програм для розвитку музичного слуху з урахуванням дидактичних вимог; І. Бо, Б. Віллетт – нетрадиційні методи навчання дітей елементам музичної мови та прийоми формування у них музичних навичок за допомогою мови програмування Лого; Р. Ешлі – розробка музичних комп'ютерних уроків з опорою на слуховий аналіз [2, с.27].

Викладений ретроспективний аналіз засвідчує не лише тривалий процес розвитку, поступового вдосконалення та впровадження комп'ютерних технологій у музичну освітню галузь суспільного життя, але й постійний процес оновлення, оптимізації та ефективного впливу комп'ютерних технологій на процес музичного навчання.

Одним із засобів інформаційних технологій, що реалізують аудіально-візуальну модель трансляції, є технологія мультимедіа, яка в умовах сьогодення стає особливо актуальною.

З появою технологій мультимедіа, пристроїв для запису та обробки звукової інформації, спеціалізованих комп'ютерних програм відкрито нову сторінку в музичному житті суспільства, професійній музичній діяльності, а також у музичній освітній галузі.

Суттєвою перевагою мультимедійних технологій перед іншими технічними засобами є імітація реальності, яка відбувається в діалоговому режимі.

Сьогодні мультимедіа використовується як: [3]:

- технологія, що описує порядок розробки, функціонування і застосування засобів обробки інформації різних типів;
- інформаційний ресурс, створений на основі технологій обробки і представлення інформації різних типів;
- комп'ютерне програмне забезпечення, функціонування якого пов'язане з обробкою і представленням інформації різних типів;
- комп'ютерне апаратне забезпечення, за допомогою якого стає можливою робота з інформацією різних типів.

За визначенням словника, мультимедіа – інтерактивна технологія, що забезпечує за допомогою технічних і програмних засобів роботу з анімованою комп'ютерною графікою і текстом, мовою, високоякісним звуком, нерухомими зображеннями і рухомих відео [4].

В той же час, в широкому розумінні термін “мультимедіа” – спектр ІКТ, що використовують різні програмні і технічні засоби з метою більш ефективного впливу на користувача (який є одночасно і читачем, і слухачем, і глядачем). Саме тому, мультимедіа подекуди розглядають як *ідею*, маючи на увазі «синергетичний вплив на органи чуттів, що має інтеграційну, об'єднуючу дію, різних за своєю природою, факторів». Мультимедіа висловлює художній зміст інформації. Звідси й усвідомлення *мультимедіа як форми художньої творчості новими засобами*.

Друге значення слова «мультимедіа» – програмно-апаратне забезпечення, яке дозволяє з даними різної природи. Це *мультимедіа-периферія*, (засоби) мультимедійні комп'ютери, мультимедійні комплекси, і, нарешті, програмний мультимедіа-інструментарій. А в результаті виходить третє значення розглянутого терміна: *мультимедіа-продукт* [5, с.10].

Поділяючи погляди науковців щодо змістового наповнення означеного поняття, пропонуємо розмежувати його на складові:

- поєднання (синергія) різних цифрових типів інформації, таких як текст, зображення, звук та відео та утворення із даної сукупності єдиного (комплексного) мультисенсорного інтерактивного додатку;
- обладнання (засоби), призначені для роботи з різними типами цифрової інформації;

- інтерактивний програмний продукт, що поєднує перераховані вище типи інформації.

Зроблений аналіз сутності поняття мультимедіа, в основі якого є з-складовість (мультимедіа-ідея, мультимедіа-засоби, мультимедіа-продукт) дозволяє визначити напрямки опанування технологій мультимедіа майбутніми фахівцями.

Вивчаючи можливості застосування мультимедійних технологій у фаховій підготовці вчителів, О. Лановенко окреслює наступні переваги у поданні інформації: збільшення (деталізація) на екрані зображення або його фрагментів при збереженні якості. Це особливо важливо для презентації творів мистецтва та унікальних історичних документів; виділення окремих областей у текстовому, графічному зображенні, візуалізованому музичному творі, а завдяки технології гіпертексту і гіпермедіа – можливість швидкого отримання довідкової або будь-якої іншої пояснювальної інформації; можливість роботи з різними додатками (текстовими, графічними та звуковими редакторами); створення звукового супроводу та його синхронізація із статичним або динамічним візуальним рядом; використання відеофрагментів із фільмів, відеозаписів та різноманітних функцій управління відтворенням ("стоп-кадр", покадрове "гортання" відеозапису та інше); супровід розповіді демонстрацією баз даних, інфографікою, анімаційною презентацією різноманітних технік та технологій; можливість автоматичного перегляду продукту ("слайд-шоу") та використання ігрових компонентів з інформаційними складовими; можливість "вільної" навігації та виходу в основне меню (або із програми) в будь-якій точці продукту; підключення до глобальної мережі Internet [4, с.50] .

Ми погоджуємося із таким переліком, але вважаємо, що в контексті музичної освіти комплекс переваг є значно ширшим.

О. Пиксаєва наводить напрямки використання комп'ютерних технологій у музичній освіті для вирішення наступних завдань:

- музикознавчих;
- мистецтвознавчих;
- науково-дослідних;
- об'єктивних методів оцінки результатів педагогічної праці в процесі навчання;
- діагностики рівня музичного та вокального розвитку учнів;
- використання як технічних засобів навчання;
- програмованого навчання через створення навчальних програм з різних музичних дисциплін та ін. [2, с.37].

Музичні комп'ютерні технології значно розширюють можливості надання навчальної інформації, дозволяють посилити мотивацію навчання; допомагають контролювати навчальну діяльність студентів та уможливають якісний самоконтроль, що забезпечує гнучкість керування навчально-творчим процесом.

Природним обмеженням щодо впровадження навчальних комп'ютерних технологій у музичну освіту, на думку О. Пиксаєвої, є великий ступінь невизначеності, притаманний як діяльності викладання, так і багатьом компонентам знання, що передається в процесі навчання. Технічні можливості комп'ютера, такі, що соціальний досвід, накопичений людством, можна закласти в нього лише частково. А оскільки навчання є передача соціального досвіду, використання комп'ютера у музичній освіті має деякі межі.

Іншим природним обмеженням є сама система музичної освіти. Як і будь-яка інша, добре налагоджена система, вона володіє певною особливістю, вираженою у її стійкості і стабільності. Багато форм і методів навчання сформувалися тут досить давно й утворили потужну традицію, яка послідовно розвивається.

Отже, мультимедіа технології мають цілий арсенал зазначених вище можливостей для покращення якості навчання, його оптимізації, "осучаснення". А тому чітке розуміння переваг використання мультимедіа у мистецькій освіті, комплексне бачення напрямків їх впровадження, гармонійне поєднання нових форм роботи і сформованих традицій сприятиме ефективному опануванню технологій мультимедіа, підвищить рівень освіченості та фахової компетентності майбутніх учителів музики.

Література

1. Бондаренко А.В. Формування пізнавальної самостійності майбутніх учителів музики з використанням мультимедійних технологій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02 “Теорія та методика навчання музики / А.В. Бондаренко.– Київ, 2013. – 20 с.
2. Пиксаева О. Н. Компьютерные технологии в процессе обучения музыке : на примере вокальной подготовки студентов педагогического факультета : дис. ... кандидата педагогических наук : 13.00.02 / Пиксаева Ольга Николаевна. – Москва, 2008.– 193 с.
3. Лановенко А.О. Використання засобів мультимедіа при підготовці вчителів гуманітарних спеціальностей / А.О.Лановенко // Комп’ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. – Луцьк, 2011. – Вип. №4. – С. 50 – 54.
4. Дрот В.Л., Новиков Ф.А. “Толковый словарь современной компьютерной лексики [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://comp.vslovar.org.ru/603.html>.
5. Крапивенко А. В. Технологии мультимедиа и восприятие ощущений : учебное пособие / А.В. Крапивенко. – М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2009. — 271 с. : ил.

УДК 37:786.2:7.077

Кудрицький Д. Ю.

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ФОРТЕПІАННОГО НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ АМАТОРІВ

В статье исследуется влияние гедонистического и мотивационного факторов на намерения взрослых любителей обучаться фортепианной игре с учётом особенностей педагогики взрослых, а именно — андрагогики. В процессе фортепианного обучения гедонистический и акмеологический факторы являются существенными, побуждая взрослых учеников в условиях непрофессионального обучения к непринуждённому самосовершенствованию: преподаватель-андрагог должен мягко направлять своего взрослого ученика, оберегая и подпитывая его мотивационную сферу.

Ключевые слова: гедонизм, акмеология, андрагогика, взрослые любители.

This article delves into the influence of hedonistic and motivational factors in the adult amateurs' intention to learn to play the piano, taking into consideration speciality of pedagogics for adult i. e. andragogy. During the learning process hedonistic and acmeological factors are essential giving adult learners an incentive to spontaneous self-improvement in the course of non-professional studies: a teacher-andragogue should direct his adult student carefully taking care and nourishing his motivational sphere.

Keywords: hedonism, acmeology, andragogy, adult amateurs.

З огляду на суспільно-політичні зміни в Україні та збільшення кількості стресогенних факторів, а особливо їхнього вкорінення у майже всі сфери життя, надзвичайно загострилась потреба людини відсторонитись від проблем та негативної інформації. Мова йде перш за все про дорослу людину, адже вона намагається врівноважити проблеми матеріального та емоційного характеру, максимально обмежуючи дітей від негативного впливу оточуючого мінливого світу. Проте дорослу людину ніхто відгородити від проблем, окрім неї самої, не в змозі. У процесі пошуку емоційної «оази» доросла людина цілком може зупинити свій вибір на опануванні фортепіанної гри, звісно ж, у доступних їй межах. З високою ймовірністю ця людина буде не музикантом і навіть не матиме музичної підготовки. У такий спосіб у культурному просторі України з'являються «дорослі аматори музики».

Мета статті полягає в з'ясуванні впливу гедоністичного та акмеологічного мотиваційних чинників на наміри дорослих аматорів опанувати гру на фортепіано. Викладання дорослій людині має певні особливості, обумовлені впливом як зовнішніх, так і внутрішніх мотиваційних факторів. У психолого-педагогічній літературі наука, що вивчає